

عنوان مقاله:

شکرریز پنهانی تحلیل عرفانی و تعلیمی قصیده صفیرالضمیر خاقانی

محل انتشار:

کنگره بین المللی زبان و ادبیات (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسندگان:

محمدمصطفی رسالت پناهی - دانشجوی دکتری زبان و ادبیات فارسی دانشگاه کاشان

مژگان محمدی - دانشجوی دکتری زبان و ادبیات عرفانی، دانشگاه لرستان

عادل حاجی اکبری - کارشناس ارشد زبان و ادبیات فارسی دانشگاه کاشان

خلاصه مقاله:

خاقانی یکی از بزرگترین شاعران ایران و به تعبیری شدیدالتأثیرترین شاعر ادب فارسی است. وی به خوبی توانست به واسطه احاطه بر علوم و فنون مختلف، شعرش را به اوج کمال برساند. دیوان وی از لحاظ گستردگی مفاهیم و تنوع مضامین گنجینه‌های سرشار از علوم و فنون گوناگون است. یکی از مفاهیمی که در دیوان خاقانی در خور توجه است، مفاهیمی اندرزی و تعلیمی و عرفانی است. در این زمینه خاقانی دو قصیده تابناک دارد. یکی قصیده شبنمیه موسوم به مرآتالصفا و دیگر قصیده ای موسوم به صفیرالضمیر در رثای امام ناصرالدین ابراهیم و وحیدالدین پسر عم خویش. این دو قصیده سرشار از آموزه‌ها و مفاهیم حکمی و تعلیمی- عرفانی است که میتوان در آن اندیشه تعلیمی و پندگونه خاقانی را مشاهده کرد. در این پژوهش با روش تحلیلی- توصیفی به بررسی قصیده صفیرالضمیر با هدف تبیین آموزه‌های تعلیمی و عرفانی خاقانی پرداخته‌ایم. در این قصیده خاقانی - که متأثر از قصیده معروف سنایی است- از حکمت و عزلت و موعظه سخن گفته و مضامین عرفانی را با تعبیرهای صوفیانه همراه ساخته و همراه با آنها سخن از همت و مناعت طبع با گله از روزگار و مردم زمانه نیز پیوند خورده است.

کلمات کلیدی:

خاقانی، قصیده، صفیرالضمیر، مرآت الصفا، تحلیل عرفانی و تعلیمی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/581227>

